

BOEKAANKONDIGINGEN.

A. J. P. VAN DEN BROEK, J. BOEKE en J. A. J. BARGE,
Leerboek der beschrijvende Ontleedkunde van den Mensch.
 Deel I. A. OOSTHOEK, Utrecht. 2de druk, 1925. 264 bldz.
 Prijs / 8.75.

Nog voordat het Nederlandsche leerboek der ontleedkunde geheel volledig verschenen was (het 5de deel, dat de zintuigen behandelt, is juist uitgekomen), is het reeds noodig gebleken het eerste deel te herdrukken. Hierin geeft prof. BOEKE, niet prof. VAN DEN BROEK, zooals ik in de aankondiging van den eersten druk ten onrechte schreef (*Nederlandsch Tijdschrift voor Geneeskunde*, 1923, I, bldz. 919), een overzicht over de geschiedenis der ontleedkunde; prof. VAN DEN BROEK behandelt skelet en skeletverbindingen. De inhoud van het boek is slechts weinig veranderd, zoodat ik aan mijn aankondiging van den eersten druk weinig heb toe te voegen. De schrijvers hebben, naar zij mededeelen, van de gelegenheid gebruik gemaakt om tekortkomingen in en bezwaren bij het gebruik van het boek, die zich voordeden, uit den weg te ruimen. Met vreugde kan vastgesteld worden, dat het aantal aanduidingen bij de afbeeldingen veel grooter geworden is; ik meen, dat nu vrijwel alle namen, die in den tekst genoemd worden, ook op de platen voorkomen. In den eersten druk was dit niet het geval en het ontbreken van aanwijzingen bij de afbeeldingen was voor de pasbeginnende studenten soms lastig. Dit bezwaar is thans opgeheven. Enkele minder goede afbeeldingen zijn vervallen, andere zijn ingevoegd. Onder de nieuwe platen treffen ons diegene, waarop de schedelnaden door dikke roode lijnen aangegeven zijn; zij zijn daardoor wel duidelijk, maar hun uitvoering staat achter bij die der andere, zoo fraaie afbeeldingen. Zooals ik reeds opmerkte, is de groote lijn van het werk gelijk gebleven en, naar uit het bovengeschrevene blijkt, zijn de details verbeterd. Wat ik in mijn aankondiging van den eersten druk schreef: „het werk kan op één lijn gesteld worden met de beste leerboeken der ontleedkunde, die in andere talen bestaan”, geldt nu dus nog sterker dan toen. Met het volste recht zal de Nederlandsche student zijn Nederlandsche leerboek dan ook kunnen verkiezen boven buitenlandsche werken.

W. A. MIJSBERG.

Die Behandlung der Knochenbrüche durch den praktischen Arzt, door Dr. FRITZ LANGE. 87 figuren. Uitgaaf J. F. LEHMANN, München. Prijs: Ingenaaid 3.50 mark., geb. 5 mark.

Dit boekje, voor den huisarts geschreven, geeft een uiteenzetting van de wijze, waarop de orthopaedist LANGE zijn beenbreuken behandelt. Het is een samenvatting van hetgeen hij op eenige voordrachten aan huisartsen vertelde. LANGE is van meening, dat de behandeling van beenbreuken bij de heilkunde be-

hoort. De orthopaeden hebben het, zegt hij, te druk met hun scolioses, platvoeten en verlammingen. Van chirurgen heb ik wel het omgekeerde gehoord. Toch blijkt uit het boekje, dat de ongevallengeneeskunde geen verschoppeling is, want de orthopaedist krijgt uiteraard veel slecht genezen gevallen in nabehandeling en heeft hierdoor een bijzondere gelegenheid om kennis te maken met fouten, welke herhaaldelijk gemaakt worden. Met zorg heeft LANGE zijn verbandtechniek uiteengezet. Hij beveelt het spijkerrekverband niet aan; hij zag twintig knieverstijvingen na verettering van het gewricht door den spijker. Evenmin acht hij andere wijzen van rekbehandeling voor den huisarts geschikt. Kort, duidelijk en door de vele afbeeldingen zeer begrijpelijk, geeft hij een overzicht van zijn vaste verbanden. Leerzaam is vooral het hoofdstuk over enkelbreuken, waarbij hij in het licht stelt, wat de kwade gevolgen zijn van de stelsellooze toepassing van het oude recept: „ingipsen in sterke supinatie”. De beschrijvingen der verbanden zijn hoofdzaak in het boekje. Aan maatregelen tegen verstijvingen van gewrichten worden weinig beschouwingen gewijd en deze beperken zich tot het voorschrift „passieve en actieve bewegingen”, hetgeen niet minder mag gelden als een recept, dat uitvoeriger verduidelijking noodig heeft. Men krijgt echter waar voor zijn geld en veel ervan is ook voor chirurgen van belang.

L. M. METZ.

Dr. BEATRIX TEDESCO-POLACK, *Séro-diagnostic du Cancer par la réaction de BOTELHO*. 89 bldz. Parijs. Les Presses Universitaires de France. Bld. St. Michel. Prijs 20 francs.

Na een zeer vluchtig overzicht der verschillende biophysische, biochemische en serologische methodes van bloedonderzoek, die in den loop der jaren voor de herkenning van den kanker zijn aanbevolen, bespreekt de schrijfster de techniek en de uitkomsten van de reactie van BOTELHO met refractometrische correctie, zooals zij die in het Hotel-Dieu te Parijs heeft toegepast.

Als men bij een mengsel van serum van den patiënt en een zwakke zuuroplossing (meestal 1 pCt. salpeterzuur in physiologische zoutoplossing) voegt een oplossing van joodjoodkalium, ontstaat een troebeling. Deze ontstaat gemakkelijker met sera van kankerlijders dan van andere personen en op dit verschil berust de reactie van BOTELHO. Van de verschillende wijzigingen, die in den loop der jaren of door BOTELHO zelf, of door anderen zijn voorgesteld, is de belangrijkste deze, dat het serum steeds op eenzelfde albuminegehalte van 78—80 pCt. wordt gebracht, wat refractometrisch wordt vastgesteld. Met de verbeterde reactie heeft schrijfster 200 patiënten onderzocht. Zij vindt 90.4 pCt. positieve reacties bij kankerlijders (131 op 145); 85.5 pCt. negatieve reacties bij andere personen (47 op 55). Zonder de refractometrische correctie waren deze cijfers 43.5 pCt. en 83.7 pCt.. Bij 47 zieken heeft zij de reactie vóór en na of gedurende de chirurgische of radiologische behandeling verricht. Bijzonderheden